

Ειδικά Θέματα Διεθνούς Διακυβέρνησης:
Μορφές ηγεμονίας στη διεθνή και παγκόσμια πολιτική

Διδάσκουσα: Επικ. Καθηγήτρια Φ. Χατζησταύρου

Το μάθημα πραγματεύεται τα ζητήματα ηγεμονίας στις διεθνείς σχέσεις τόσο σε εννοιολογικό-θεωρητικό όσο και σε εμπειρικό επίπεδο. Εξετάζει αναλυτικά μέσα από μια διεθνολογική, (μάκρο)κοινωνιολογική και φιλοσοφική προοπτική την ανάδυση μορφών ηγεμονίας στο παγκόσμιο περιβάλλον ως ένα ενιαίο πεδίο-φαινόμενο μελέτης που διαπερνά τις παραδοσιακές μονάδες ανάλυσης στη διεθνή πολιτική (άτομα, κράτη, διεθνές σύστημα). Συζητούνται διεξοδικά οι διάφορες προσεγγίσεις της ηγεμονίας, οι «παραδοσιακές» και οι «σύγχρονες» (συμβατική διεθνιστική, (μετά)μαρξιστική, μεταδομική, κριτική ρεαλιστική κτλ.) και η εξέλιξη της έννοιας της ηγεμονίας (υλική-εργαλειακή, αξιακή-ιδεολογική, κοινωνικο-πολιτισμική) κατά τον 20αι. και 21αι. Αναλύονται παραδείγματα ευρωπαϊκής και διεθνούς πολιτικής όπως επεκτατικές στρατηγικές κρατών ή μη κρατικών δρώντων, συγκρούσεις, επιθέσεις, απειλές ή κρίσεις που ανέκυψαν στο ευρωπαϊκό και διεθνές πολιτικό προσκήνιο. Στο πλαίσιο αυτό μελετάται ο ρόλος κρατών, διεθνών οργανισμών, ομάδων συμφερόντων αλλά και πολλαπλών δικτυακών και δια-δεσμικών παραγόντων (διάμεσα σώματα (interstitial bodies), απεδαφικοποιημένα δίκτυα, αλληλένδετα μοντέλα σχέσεων ισχύος, ιδιωτικοί δρώντες με δημόσια επιρροή, πολιτικο-οικονομικές οντότητες κτλ.) και ο ρόλος τους στη διαμόρφωση παγκόσμιων δημόσιων πολιτικών. Αξιολογούνται οι μορφές ηγεμονίας που ανακλύπουν, ο βαθμός καθολικότητας των σχεδίων πολιτικής που προωθούν αλλά και καταγράφονται οι (διεθνοποιημένες) ιεραρχίες επιρροής και τα διάχυτα υποσυστήματα πολιτικής (συστήματα ιδεολογικής ισχύος, κοινωνικο-πολιτισμικής ισχύος, βιο-ισχύος κτλ.).